

Den kommunala revisionens nytta,
utmaningar **och lösningar** 11.05

Rolf Solli

Perspektiv på revision

Tre problematiska bilder

- Debatten
- Tillitsfrågan
- Revisionsområdet
- Förändringshinder

Och en notering

Revisionens nytta – 64 eller är det 57
Memento mori

Samt

Problemet i ny belysning
Lösningen (11.05)

DEBATTEN

DN-Debatt

"institutionellt jävsförhållande"

*"Vänskapskorruption ett problem
också i kommuner"*

Anna Thomasson 20160827

*DN Debatt. "Låt staten ta över
ansvaret för kommunala
revisionen"*

Henry Bäck 20180305

*Repliker: "Sverige behöver en
ny kommunallag"*

Inga-Britt Ahlenius 20180306

- De som utser granskare är ofta de granskade...
"alla känner alla" – risk för beroende
- Tillsättningen av förtroendeuppdrag.
- Kultur.
- Partipolitiskt (o)beroende
- Sakkunnigas biträdens (in)kompetens och (o)beroende
- SKL som går i ledband
- Ansvarsprocessen hindras
- Låt staten ta över
- Institutionellt jävsförhållande
- Förstatliga och skaffa mer regler

DN-Debatt

*Repliker: "Statlig revision ger
inte högre kvalitet"*

Annika Wallenskog 20180308

*Repliker: "Partierna ser inte problemen
med kommunala revisionen"*

Ola Eriksson & Torbjörn Tagesson 20180313

*Repliker: "SKL:s argument är
nonsens"*

Henry Bäck 20180313

- Inget land med kommunalt självstyre har statlig revision
- Statlig revision löser inget problem
- Obligatorisk skyldighet för revisorer att anmäla väsentliga avvikelser från lagstiftningen
- Använd Revisorsinspektionen
- SKL:s argument är nonsens
- Skapa statligt huvudansvar med lokal representation

FÖRTROENDE (TILLIT)

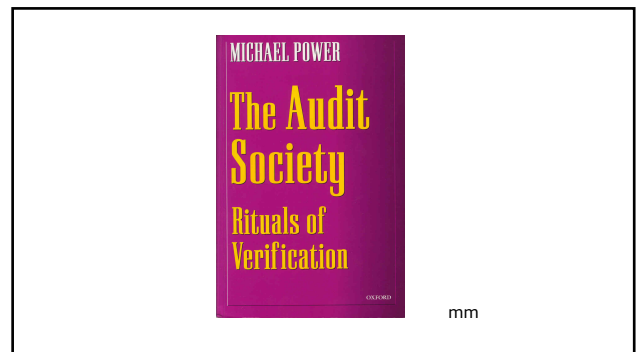

Tillit

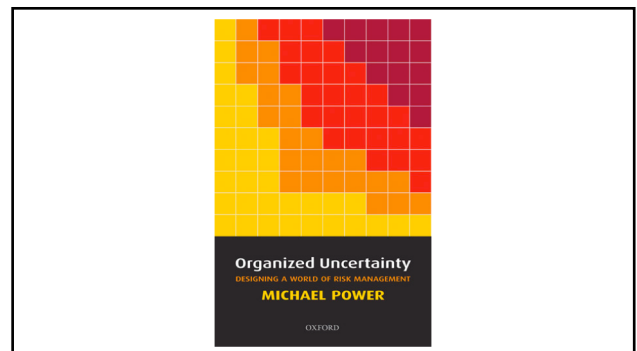
Kontroll irriterar!

Lagom är bäst!

REVISIONSSAMHÄLLET

- Revision, Förtroende och Risk
- Lösningar?
 - Skapa organisationer med inbyggd moralisk kompetens
 - Skapa instrument, kanske nyckeltal, där revisionen kan utvärdera sig själv
 - Andra utmaningar
 - Nätverksekonomi, t. ex.

KRITIKEN HAGLAR

FÖRÄNDRINGSHINDER

Gabriel Tarde

1843-1904

1. Logisk överlägsna
2. Från modecentra
3. Tradition

Joseph Schumpeter

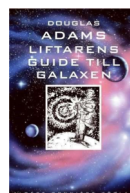

1893-1950

Radikala innovationer
kräver ***kreativ förstörelse***

OCH EN NOTERING

DEN KOMMUNALA REVISIONENS NYTTA OCH ROLL Svaret är 64 (eller 57)

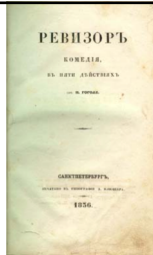

Emma Ek Österberg och Rolf Solli

<http://www.natkom.se/PDF/Rapporter/030.pdf>

Våra data

- En studie av revisionen i region Skåne
 - Intervjuer
 - Enkäter till fullmäktige och enhetschefer
- Enkät till fullmäktige i region Skåne, Västra Götaland och SLL
- Enkät till ekonomicheferna i svenska kommuner 2014 och 2015
- En studie av revisionen i fyra "små" kommuner
 - Intervjuer
 - Fullmäktigeenkäter

Uppgifter (önskad effekt)

- Påverka kommunens måluppfyllelse positivt
- Påverka kommunens styrning positivt
- Påverka kommunens uppföljning positivt
- Påverka kommunens kontroll positivt
- Motverka förtroendeskada och annan immateriell skada i kommunen
- Motverka ekonomisk skada i kommunen
- Motverka obehörigt beslutsfattande i kommunen
- Främja en rättvisande redovisning i kommunen

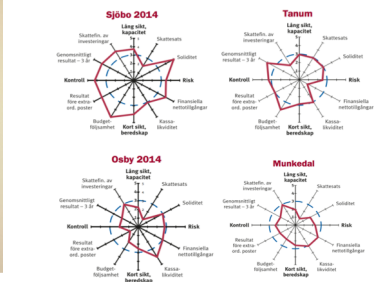

Revisionens önskvärda egenskaper

- Revisionen i kommunen har hög legitimitet
- Revisionen i kommunen är oberoende i sitt arbete
- Revisionen i kommunen är objektiv i sitt arbete
- Revisionen i kommunen främjar verksamheten
- **Revisionen i kommunen gör nytta**

De "små" kommunerna

Intervjuerna

- Revisorerna verkar **mycket i det tysta**
- Träffar inte ledande politiker och tjänstemän särskilt ofta, åtminstone inte i formella sammanhang.
- De ser att granskningarna gör skillnad i - **de riktar uppmärksamhet**. De "tvingar" verksamheten att tänka på och ta itu med problem

Intervjuerna

- Det är överlag ganska **lite** kritik mot revisionen.
- Det är "**bra att den finns**" är en vanlig uppfattning.
- **Få som tydligt kan peka ut hur revisionen gör nytta** och endast i ett fåtal fall kan man nämna någon enskild granskning som gjort skillnad."

Intervjuerna

- Också revisorerna framhåller **betydelsen av att de syns**, t ex kan de förlägga möten i kommunens lokaler av den anledningen. Att personligen mötas anses viktigt.

MUSIKALEN
REVISORN
En på sin höjd komiskt och gräsligt och långt från hemmet på en gång av Gregor

PREMIÄR
24/7

• Index 0 till +100)

Ett nyckeltal om revision

	Index
Revisionen i kommunen har hög legitimitet	71
Revisionen i kommunen är opartisk i sitt arbete	79
Revisionen i kommunen är objektiv i sitt arbete	78
Revisionen i kommunen främjar verksamheten i kommunen	74
Revisionen i kommunen gör nytta	75

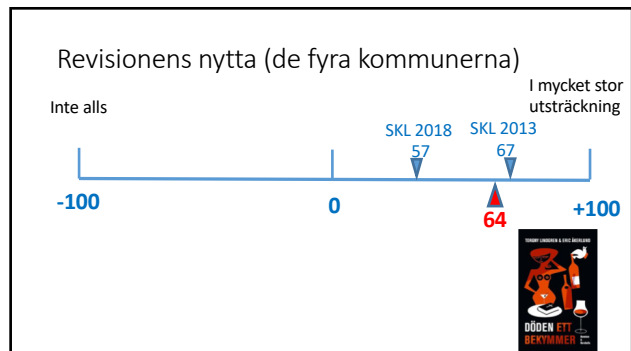
Tabell 2. Fullmäktiges syn på revisionens egenskaper.
Index går från 0 till 100 där 0 betyder Inte alls, 50 I måttlig utsträckning och 100 I mycket stor utsträckning

	Sjöbo	Tanum	Munkedal	Osby
Revisionen i kommunen har hög legitimitet	71	71	71	72
Revisionen i kommunen är opartisk i sitt arbete	83	78	77	76
Revisionen i kommunen är objektiv i sitt arbete	82	79	75	74
Revisionen i kommunen främjar verksamheten i kommunen	65	76	77	79
Revisionen i kommunen gör nytta	74	72	74	79

Tabell 5. Fullmäktiges syn på revisionen.
Index som går från 0 till 100 där 0 betyder Inte alls, 50 I måttlig utsträckning och 100 I mycket stor utsträckning.

Ett annat nyckeltal om revision

- Balansmått (Opinionsmått) (-100 till +100)
 - Balansmått = % (I mycket stor utsträckning + I stor utsträckning) - (I liten utsträckning + Inte alls). Resultatet kan alltså gå från +100 till -100.

Analys- Hur uppfattas och används revisionen?

Som Svaresmaskin

Fungera framförallt på rutinnivå (trivialt?)
Önskemålen om att kunna använda revisionen som bollplank.

Som Lärandemaskin

Revisionen ska vara med och bidra till verksamhetsutveckling.

Analys – Revisionens roll

- Betraktar man den faktiska revisionsanvändningen så är det **inte mycket av det revisionen gör som används**. Varken processen eller resultatet.
- Resultatet av revisionen används visserligen av fullmäktige i ansvarsprövningsprocessen, men detta är i viss mån att betrakta som **ceremoniellt**.

Analys

- ... den kommunala revisionen användas på ett sätt som **vi inte har etablerade begrepp** för att beskriva.
- **Funktionen som används**
 - inte revisionsprocessen eller resultatet av revisionen
- Det väsentliga är
 - att revisionen **finns**, (inte vad den gör)
 - att revisorerna **syns regelbundet**

Memento mori

Slutsats

Nyttan med revisionen ligger i att **verifiera en betydande del av de ritualer** som legitimerar kommuner.

Och det är i och för sig inte lite!

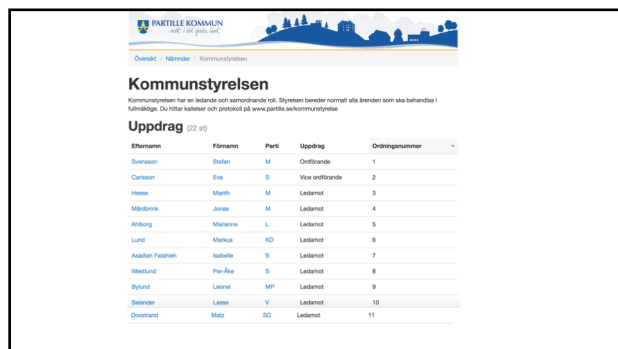
PROBLEMET I NY BELYSNING

Problemet

Kommun = Det gemensamma

Alla har ansvar = Ingen har ansvar

Ansvar är maximalt otydligt

Översikt / Närvaror / Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har en ledande och beslutsfattande roll. Styrelsen bereder normalt alla ärenden som ska behandlas i fullmäktige. Du hittar kalendrar och protokoll på www.partille.se/kommunstyrelsen

Uppdrag (22 st)

Efternamn	Förnamn	Parti	Uppdrag	Ordningsnummer
Swenson	Stellan	M	Ordförande	1
Carlsson	Eva	S	Vice ordförande	2
Hesse	Mathias	M	Ledamot	3
Mödrink	Jonas	M	Ledamot	4
Åkberg	Margareta	L	Ledamot	5
Lund	Markus	KD	Ledamot	6
Asselin-Falshöfn	Isabelle	S	Ledamot	7
Westlund	Pär-Åsa	S	Ledamot	8
Rylund	Leonor	MP	Ledamot	9
Selander	Lasse	V	Ledamot	10
Davstrand	Matz	SD	Ledamot	11

Biträden

- Ansvar?
- Befogenheter?

LÖSNINGEN

Gabriel Tarde

1. Logisk överlägsna
2. Från modecentra
3. Tradition

Joseph Schumpeter

Radikala
innovationer kräver
 kreativ förstörelse

Revisorer

”Revisorer – Ni är viktigast”

Sören Holmberg 20180920

Revisorer

”Det är inte nödvändigtvis revisionen
det är fel på!”

Rolf Solli 20180921

LÖSNINGEN

ANSVAR!

LÖSNINGEN

- Låt majoriteten bilda styrelser och nämnder
(Kommunal parlamentarism)
- Ge professionen eget utrymme och eget ansvar

!

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one ...